

dReport: Srpen 2019

Zalistujte si v pravidelném přehledu právních novinek.

Soudní řízení vs. arbitráž: Víte, jak efektivně řešit obchodní spory?

Pravděpodobně každý podnikatel se ve své praxi setkal s nějakou formou obchodního konfliktu. Přestože jsou některé obory k těmto sporům náchylnější, jedná se o téma, které se týká všech podnikatelů bez rozdílu, od nejmenších rodinných firem až po nadnárodní společnosti. Pokud totiž zajde obchodní spor příliš daleko, může ohrozit i existenci společnosti samotné. Jak tyto spory efektivně řešit?

Připraveným štěstí přeje. Stejně tomu tak je i v případě obchodních sporů, kdy například už samotné nastavení smlouvy může ovlivnit, zda k nějakému řízení vůbec dojde a jak bude probíhat. Nejen kvalitně zpracovaná smlouva je však dostatečnou prevencí, důležité je také její oboustranné dodržování. Významnou roli hraje rovněž výběr partnera, se kterým smlouvu uzavíráte, například jeho pověst a minulost. Před podpisem smlouvy je také vhodné nastavit patřičná zajištění (např. smluvní pokuty či bankovní záruku) a zvážit, zda je reálné plnění ze smlouvy či sjednaného zajištění po smluvním partnerovi v případě nutnosti vymoci.

Životní fáze sporu aneb jak se v pěti krocích dostat až k exekuci

1. **Kontrakční fáze** (výběr partnera, nastavení podmínek smlouvy...)
2. **Před vznikem sporu** (plnění zákonných a smluvních podmínek smlouvy...)
3. **Před zahájením řízení** (identifikace sporu, zhodnocení procesní situace...)
4. **Procesní fáze** (průběh samotného řízení se zaměřením na jeho efektivní vedení)
5. **Fáze výkonu rozhodnutí** (exekuce, mezinárodní uznání a výkon rozhodnutí...)

Pokud ale veškerá opatření selžou a k procesu musí dojít, zvláštní pozornost by měla být věnována volbě, zda spor bude řešen skrze soudní řízení, nebo formou arbitráže. Každá z těchto cest má své výhody i nevýhody a jejich vhodnost se odvíjí podle aspektů daného případu. Obecně lze říci, že arbitráž bývá rychlejší a díky možné volbě rozhodce je zajištěn faktor odbornosti. Soudní řízení naopak představuje proces zpravidla levnější a disponuje právními donucovacími prostředky při jeho vedení (např. předvolání svědků).

Neveřejně, levněji nebo rychle?

Podívejte se, jaké jsou základní rozdíly mezi klasickým soudem a arbitráží.

SODNÍ ŘÍZENÍ

- Veřejné
- Zpravidla pomalejší
- Nelze volit soudce (tzn. absence konkrétní odbornosti)
- Formální
- Nižší náklady
- Donucovací prostředky (např. předvolání svědka)
- Omezená vykonatelnost v zahraniční (zejm. mimo EU)
- Opravné prostředky (tzn. vyšší předvídatelnost rozhodnutí)
- V mezinárodních transakcích nižší důvěra v národní soudy

ARBITRÁŽ

- Neveřejná
- Zpravidla rychlá (možnost fast-track řízení)
- Možná volba rozhodce (s danou odborností)
- Flexibilní procesní postup
- Vyšší náklady (zejm. U mezinárodních arbitráží mimo ČR)
- Omezené množství donucovacích prostředků
- Snazší vykonatelnost rozhodnutí v zahraničí podle tzv. Newyorské úmluvy
- Omezené možnosti nápravy nekvalitního/překvapivého rozhodnutí

Zvláštní kategorií jsou poté zahraniční spory. Těm je nakloněno řešení cestou arbitráže, neboť jejich výkon je zajištěn Newyorskou úmluvou o uznání a výkonu rozhodčích nálezů, která má mezinárodní platnost. V mezinárodních sporech je rozhodujícím faktorem pro jejich posouzení cizí právo, které je mnohdy jiné, než je jurisdikční příslušnost účastníků. Důležitým aspektem při jejich řešení jsou také obchodní zvyklosti, či dokonce mohou být rozhodovány na základě ekvity (tzn. obecného chápání spravedlnosti). Stejně jako ve „vnitrostátní“ arbitráži je však i zde hrozbou vliv možné neobjektivit arbitra.

Chystáte se uzavřít smlouvu s potenciálním obchodním partnerem, ale nejste si jisti jeho spolehlivostí? Nebo máte velké množství obchodních partnerů a potřebujete je prověřit všechny najednou? Využijte [softwarový nástroj Maják](#) z dílny Deloitte, který vám pomůže s průběžnou kontrolou dodavatelů a odběratelů.

Petr Syrovátka

psyrovatko@deloittece.com

Nejzásadnější změny v oblasti pracovní migrace po novelizaci zákona o pobytu cizinců

Novela Zákona o pobytu cizinců, která byla podepsaná prezidentem ČR 4. července 2019 a v současné době byla odeslána ke zveřejnění ve Sbírce zákonů, by měla vejít v platnost v srpnu 2019. Prováděcí předpisy, které jsou součástí novely, by měly vejít v platnost v září 2019. Změny na základě transpoziční směrnice EU umožní zahraničním studentům vysokých škol a vědeckým pracovníkům na území ČR pobývat až 9 měsíců po ukončení studijní nebo výzkumné aktivity na základě dlouhodobého pobytu za účelem hledání zaměstnání nebo zahájení podnikatelské činnosti.

Nově bude zavedeno mimořádné dlouhodobé pracovní vízum s platností maximálně na 1 rok, které by mělo usnadnit získání pracovníků ze zahraničí pro určité pracovní obory, jež trpí dlouhodobým nedostatkem pracovní síly. Přijímání žádosti o tento typ pobytového titulu by mělo být spuštěno speciálním nařízením vlády tak, aby bylo možno flexibilně reagovat na situaci na trhu práce, bez možnosti prodloužení. V současné době není jasné, zda držitel tohoto druhu víza bude umožněno požádat na území ČR o jiný druh pobytu, pokud bude chtít na území pobývat déle než 1 rok.

Novela dále zavádí povinnost absolvovat adaptačně-integrační kurz (zde došlo k posunutí účinnosti na leden 2021). Cizinec (pokud nespadá pod výjimku z této povinnosti) by měl kurz absolvovat během prvního roku po vstupu na území ČR. Kurz by měl být jednodenní, předpokládaná délka je 8 hodin.

Novela také zavádí kvóty na počet přijatých žádostí na zastupitelských úřadech ČR v zahraničí. Účinnost tohoto prováděcího předpisu je očekávána od září 2019 (v současné době probíhají mezirezortní připomínkové řízení). Nařízením vlády se tak stanoví maximální počty žádostí o dlouhodobá víza za účelem podnikání a zaměstnanecké karty, které lze podat na jednotlivých zastupitelských úřadech. V současné době se potýkáme se situací, kdy některé zastupitelské úřady neumožňují cizincům sjednávat schůzky k podání žádostí o vybraná pobytová oprávnění na září 2019 s odkazem na připravované kvóty.

Novinkou je i přeměna současných projektů ekonomické migrace v nové vládní programy ekonomické migrace. Stávající projekty a režimy ekonomické migrace se sloučí a dojde k zavedení tří typů vládních programů ekonomické migrace. Předpokládané spuštění nových vládních programů ekonomické migrace je září 2019.

1. Program klíčový a vědecký personál

- Tento program nahrazuje Fast Track a Welcome Package pro investory.
- Nově možnost i nabírání nových zaměstnanců, dříve bylo možné použít pouze vnitropodnikové převody a lokalizace zaměstnanců.

2. Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec

- Výrazné teritoriální rozšíření, dříve pouze pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny a Indie.

3. Program kvalifikovaný zaměstnanec

- Režimy se doposud týkaly pouze: Ukrajiny, Mongolska, Filipín a Srbska, tento institut se rozšíří o Bělorusko, Černou Horu, Indii, Kazachstán a Moldavsko.

Součástí novely jsou i změny, které se týkají zaměstnanecké karty. Institut souhlasu Ministerstva vnitra se změnou zaměstnavatele nebo pracovní pozice byl nahrazen oznamovací povinností. Cizinec by měl změnu nahlásit 30 dní předem a při splnění podmínek bude ministerstvem jak cizinec, tak zaměstnavatel informován o souhlasu se změnou. Změna zaměstnavatele byla omezena na možnost změny až po 6 měsících pobytu cizince na území (možnost dřívější změny ve vymezených případech) u zaměstnavatele, na kterého byla první zaměstnanecká karta vydána.

Některé změny se dotknou i občanů EU/EHP či Švýcarska, podle přechodného ustanovení novely bude platit, že potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky vydané přede dnem 1. ledna 2010 pozbývá platnosti uplynutím dne 31. prosince 2019. Potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (po 1. 1. 2010) pozbývá platnosti uplynutím 10 let ode dne jeho vydání.

O dalším vývoji výše uvedených témat vás budeme informovat.

Tomuto tématu se budeme také věnovat v rámci našeho dalšího pravidelného [webcastu](#), který se koná 3. září 2019, a detailněji pak na [webcastu](#) 17. září 2019.

Inka Joslová
ijoslova@deloittece.com

TechLaw zpravodaj: Ochrana osobních údajů

Ani v letních měsících nezůstává agenda ochrany osobních údajů opomenuta. Velkou pozornost na sebe strhl zejména britský dozorový úřad ICO, který oznámil možnost uložení milionových pokut společnostem British Airways a Marriott. Napilno měl i Evropský sbor pro ochranu osobních údajů, který na svém posledním zasedání přijal několik významných dokumentů. Středem pozornosti i nadále zůstává osud standardních smluvních doložek a Štítu soukromí coby nástroje pro předávání osobních údajů do třetích zemí a USA.

Britský ICO jako možný průkopník masivních pokut za porušení GDPR

Dosud nejvyšší pokuta za porušení GDPR, konkrétně 50 milionů euro, byla uložena společnosti Google francouzským dozorovým úřadem CNIL. Tato hranice může být brzy překonána [britským dozorovým úřadem ICO](#), který začátkem července [oznámil úmysl](#) uložit pokuty společnostem British Airways a Marriott.

Hotelový řetězec Marriott

Známý hotelový řetězec čelí pokutě až 99 200 396 britských liber, a to za údajný únik kontaktních a finančních dat několika desítek milionů zákazníků. K samotnému úniku mělo údajně dojít již v roce 2014, kdy byly napadeny systémy hotelové skupiny Starwood, kterou společnost Marriott koupila o dva roky později. Z dané kauzy tak jasně vyplývá, že v rámci akvizičních projektů nesmí být oblast ochrany osobních údajů podceňována.

K odhalení úniku dat došlo v roce 2018, kdy také došlo k jeho oznámení – v souladu s novými evropskými pravidly pro ochranu osobních údajů – britskému regulátorovi, s nímž Marriott v průběhu celého šetření plně spolupracoval a zjištěné nedostatky napravil.

Letecká společnost British Airways

Pokuta, která může být uložena letecké společnosti, je skoro jednou tak vyšší než ta, která má být uložena hotelovému řetězci Marriott, konkrétně má jít až o 183 milionů liber. British Airways se měla dopustit porušení GDPR tím, že nepřijala dostatečná bezpečnostní opatření a nepředala tak hackerskému útoku na svůj web a mobilní aplikaci, čímž mělo dojít k úniku dat téměř půl milionu zákazníků. Útočníci prostřednictvím falešného webu získávali od června 2018 údaje o jménech zákazníků, jejich platebních kartách, stejně jako o emailových a poštovních adresách.

Letecká společnost oznámila incident ještě v září loňského roku a podobně jako Marriott poskytla při vyšetřování plnou součinnost a provedla opatření k nápravě. Podobně jako Marriott, má i British Airways možnost se k zjištěním ICO a navržené sankci vyjádřit. To samé právo náleží i dozorovým úřadům těch států EU, jejichž občané byli úniky dotčeni.

Ani v jednom případě není výše pokuty zatím definitivní. Obě společnosti se měly dopustit podobného porušení GDPR, tedy úniku dat v důsledku jejich nedostatečného zabezpečení. Ačkoliv se obě pokuty mohou zdát velmi vysoké, je otázkou, zda by britský ICO nenavrhoval ještě vyšší pokutu, pokud by společnosti únik ihned neohlásily či během vyšetřování plně nespolupracovaly. V případě British Airways navržená pokuta odpovídá 1,5 % jejího ročního obrátu – maximální pokuta za porušení GDPR přitom může být až ve výši 4 % z celosvětového obrátu.

Mimoevropské předávání osobních údajů v ohrožení? Vývoj kolem Privacy Shieldu a standardních smluvních doložek

Hlavní nástroj předávání osobních údajů do Spojených států amerických, konkrétně rozhodnutí Evropské komise známé jako „Štít soukromí“ (Privacy Shield), [je pod drobnohledem Evropského soudního dvora](#), a to spolu s tzv. standardními smluvními doložkami, které jsou vůbec nejobvyklejším nástrojem pro předávání osobních údajů do třetích zemí.

Rakouský právník Maximilian Schrems, který stál za zneplatněním předchozího nástroje předávání osobních údajů do Spojených států amerických („Safe Harbour“), podal u irského dozorového úřadu stížnost, v níž tvrdí, že ochrana osobních údajů v USA není dostatečná, jelikož k předávaným údajům mají přístup americké úřady. Předběžné otázky adresované Evropskému soudnímu dvoru jsou dostupné na [webu eur-lex](#).

Rozhodnutí Evropského soudního dvora lze očekávat zřejmě v první polovině roku 2020. Do té doby se Spojené státy snaží vyhovět některým výtkám evropských orgánů ohledně úrovně ochrany soukromí v USA. Jako příklad lze zmínit zejména nové jmenování ombudsmana, na něhož se budou moci evropští občané obracet ohledně zpracování osobních údajů ze strany amerických úřadů. V návaznosti na potvrzení ze strany amerického Senátu na konci června 2019 bude tuto roli zastávat Keith Krach.

Bez povšimnutí nezůstávají ani standardní smluvní doložky, jejichž brzkou [revizi přislíbila ve svém červnovém projevu](#) u příležitosti ročního výročí účinnosti GDPR česká eurokomisařka Eva Jourová. Aktuální verze standardních smluvních doložek totiž stále odkazuje na původní směrnici o ochraně osobních údajů.

Potenciální zneplatnění rozhodnutí Privacy Shield či standardních smluvních doložek by mělo rozsáhlé důsledky, jelikož by chyběl právní rámec předávání osobních údajů nejen do USA, ale i do většiny zemí mimo EU. Alternativou by mohlo být užití tzv. závazných podnikových pravidel, které jsou však užívány spíše omezeně (primárně pro jejich omezenou flexibilitu, jelikož musí být schváleny příslušným dozorovým úřadem) a jsou vhodné zejména pro přeshraniční předávání

osobních údajů v rámci nadnárodních korporací. Výhledově by jako vhodný způsob předávání mohly sloužit i kodexy chování či osvědčení o ochraně údajů. Jelikož se jedná o nové instituty GDPR, jejich užívání se doposud neujalo, jelikož postupy jejich nastavení stále nebyly plně dokončeny.

DPIA: další vývoj ohledně metodiky jejího vypracování

V únoru 2019 vydal český Úřad pro ochranu osobních údajů první část dlouho očekávané metodiky, která pro správce osobních údajů zodpovídá otázku, zda pro konkrétní případ zpracování potřebují vypracovat Posouzení vlivu zpracování na ochranu osobních údajů (DPIA).

Druhá část metodiky, která uvádí výjimky z povinnosti DPIA provést, zatím vydaná nebyla. Návrh nicméně existuje a byl předložen Evropskému sboru pro ochranu osobních údajů (EDPB), [který k němu dne 10. července 2019 vydal stanovisko](#). Ze stanoviska však nelze zjistit úplný seznam navrhovaných výjimek. Z jeho znění nicméně víme, že český úřad navrhoval vyjmutí minimálně následujících zpracování z povinnosti vypracovat DPIA, kde však musí dle EDPB příslušnou část pozměnit nebo vyloučit:

- zpracování v oblasti HR, sociálního zdravotního pojištění (dle EDPB je výjimka přípustná pouze za podmínky, že se jedná o zákonné zpracování nikoliv velkého rozsahu);
- zpracování v souvislosti s obchodními aktivitami (dle EDPB je výjimka přípustná pouze za podmínky, že se jedná o zpracování necitlivých dat zákazníků a toto zpracování není velkého rozsahu);
- zpracování za účelem přímého marketingu (dle EDPB je výjimka přípustná za podmínky, že se nejedná o zpracování citlivých údajů a údajů senzitivních skupin osob); a
- záznamy z palubní kamery ve vozidle (EDPB se staví proti této výjimce).

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů vydal návrh vodítek ke kamerovým systémům

Na svém červencovém plenárním zasedání přijal Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB) [návrh vodítek ke zpracování osobních údajů prostřednictvím video zařízení](#). Návrh je určen k veřejné konzultaci.

Téměř na 30 stranách EDPB rozebírá několik právních aspektů, z nichž nejzajímavější jsou následující otázky:

- kdy se u kamerových systémů jedná o zpracování, na které ještě GDPR nedopadá a kdy už ano;
- jak fyzické osoby správně informovat o použití kamerových systémů;
- jaká existují specifika z pohledu žádostí o výkon práv subjektů údajů.
- Značná část je pak věnovaná otázkám spojení kamerových systému s biometrickou analýzou.

Nenechte si ujít ani další aktuality z oblastí ochrany osobních údajů, telekomunikací a médií, e-commerce a dalších technologií, sledujte všechny novinky pod tagem [TechLaw zpravodaj](#).

Václav Filip
vf Filip@deloittece.com

Ján Kuklinca
jkuklinca@deloittece.com

Matúš Tutko
mtutko@deloittece.com

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společností Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář

Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100

www.deloittelegal.cz

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejích členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejích členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.

© 2019 Pro více informací kontaktujte Deloitte Česká republika.